

Verksamhetsberättelse 2013

Arbets- och miljömedicin

Landstinget i Uppsala län

Landstinget
DALARNA

Landstinget
Gävleborg

Innehållsförteckning

Inledning	1
1. Verksamhetens inriktning	2
2. Personal	2
3. Ekonomi	2
4. Klinisk verksamhet	2
5. Undervisning och information	4
6. Forskning och utveckling	4

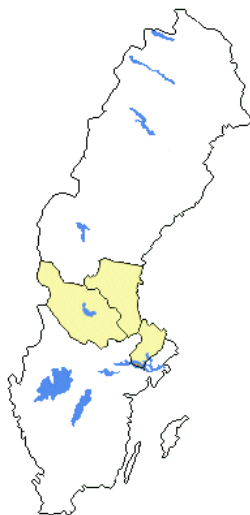
Bilaga 1	Personal
Bilaga 2	Publikationer
Bilaga 3	Projekt
Bilaga 4	Uppdrag

Arbets- och miljömedicin (AMM 2013)

Arbets- och miljömedicin (AMM) vid Akademiska sjukhuset är landstingen i Dalarnas, Gävleborgs och Uppsala läns gemensamma resurs. Arbets- och miljömedicin utgör också en forskargrupp på Institutionen för medicinska vetenskaper vid Uppsala universitet. Dalarnas, Gävleborgs och Uppsala län utgör upptagningsområde för den arbetsmedicinska verksamheten. Den miljömedicinska verksamheten har olika åtaganden i de tre länen. Uppsala har ett större miljömedicinskt uppdrag placerat hos AMM medan Gävleborg och Dalarna har en mindre del av sin miljömedicinska service från AMM. Arbets- och miljömedicin är en egen administrativ enhet, med egen verksamhetschef och budget. Samverkansnämnden för Uppsala- och Örebroregionen fastlägger

årligen verksamhetens inriktning och omfattning. Det åligger sedan Arbets- och miljömedicin att genomföra verksamheten i enlighet med samverkansnämndens rekommendationer. Det finns en ledningsgrupp för verksamheten med två representanter från vardera av de tre landstingen.

Sedan 2012 finns en ny avdelning till AMM ”Kompetenscentrum för arbetslivsinriktad rehabilitering – Arbetsrehab”. Denna avdelning är till största delen projektfinansierad, men har också direkta ekonomiska medel från Uppsala Läns Landsting. Därför har avdelningen egen budget och ett eget resultatansvar. Arbetsrehab har en egen verksamhetsberättelse.

Här finns vi:

Besök: Ulleråkersvägen 40, Uppsala

Post: Arbets- och miljömedicin
Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala

Telefon: 018 - 611 36 42 - 43

Fax: 018 - 51 99 78

E-post: amm uppsala@akademiska.se

Hemsida: www.amm uppsala.se

1. Verksamhetens inriktning

Uppdrag

Arbets- och miljömedicins övergripande uppdrag är att utgöra ett kunskapscentrum och en expertfunktion för övriga aktörer i upptagningsområdet som arbetar med att förebygga sjukdom och dålig hälsa relaterat till arbetsliv och miljön inom- och utomhus. Verksamheten är i grunden medicinskt orienterad och bedriver kvalificerad:

- riskbedömning
- riskkontroll
- patientutredning
- information
- utbildning

Vision

Verksamheten vid Arbets- och miljömedicin har som övergripande vision att bidra till

- ett samhälle där hälsan stärks i en god omgivnings- och inomhusmiljö
- en hållbar arbetshälsa hos individen, där arbetet främjar den goda hälsan och där dålig hälsa och sjukdom kan förebyggas.

2. Personal

Inom landstingsverksamheten har under 2013 totalt 27 personer varit anställda, inklusive två professorer, som delvis är finansierade av Uppsala Universitet, och en oavlönad adjungerad professor. Två ST-läkare har varit anställda vid avdelningen, där en har avslutat utbildningen och en beräknas bli färdig under 2014. Då planeras för en till två nya ST-utbildningar. Vid avdelningen har sjukfrånvaron varit låg, totalt 2% av totala arbetstiden och inga fall av långtidssjukfrånvaro har förekommit. Medelåldern är hög, 53 år, och flera pensionsavgångar blir aktuella de närmaste åren. För att nå en jämnare åldersfördelning är rekrytering av yngre medarbetare önskvärt. Män är i minoritet och utgör 41% av de anställda. Tabell över personal (bilaga 1).

3. Ekonomi

AMM finansieras via bidrag från de tre landstingen. Budgeten har under året varit i balans.

4. Klinisk verksamhet

Patientmottagning sker i Uppsala, Gävle och Falun. Under 2013 har 234 förstagångsbedömningar gjorts på AMM: 126

av dessa hos läkare, 65 hos yrkeshygieniker, 23 hos ergonom och 20 hos psykolog. Handläggningstiden har generellt sett understigit 2 månader. Samtliga patienter får en remissbekaftelse direkt efter remissrond på enheten och därefter en besökstid inom maximalt en månad från remissens ankomst. Förutom läkarbesöket innebär patientutredningar ofta exponeringsbedömningar med besök och provtagning på arbetsplats eller bostad.

Till detta kommer ett antal gruppundersökningar av anställda, och individuella hälsosamtal med personal- och föräldrar angående framförallt inomhusmiljöproblem inom skola och omsorg. Under året gjordes vidare 84 kliniska arbetsmiljöbedömningar av arbetsplatser och gruppundersökningar samt 70 miljöbedömningar.

Remitterade patienter kan ofta ses som 'signalfall' eller "toppen av ett isberg" indikerande ohälsa för hela arbetsplatsen, en viss bransch eller den omgivande miljön. Detta kan resultera i en utökad utredning av arbetsmiljö- eller miljöförhållanden kring den remitterade patienten och inbegriper då ett större antal personer i omgivningen. Vidare resultera i preventiva insatser för att förebygga ohälsa hos andra inom en viss bransch. Exempel på detta är ett projekt som AMM arbetade med under 2013 som gäller skattning av belastningssjukdomar hos bangårdspersonal

Under 2013 har AMM fortsatt att ha kontakter med primärvård och sjukhusmottagningar för att erbjuda en möjlighet för dessa att diskutera frågor kring miljö- och arbetsmiljö i patientutredningar. Detta för att tydliggöra Arbets- och miljömedicins roll som remissinstans och sprida kunskap inom sjuk- och hälsovården om vår verksamhet.

Arbetsmedicin

Den största patientgruppen som remitterats till AMM har besvär från luftvägarna av olika agens och miljöer. Allergier och överkänslighet dominerar. Medicinska kontroller i arbetslivet är också en väsentlig del av remisser och förfrågningar till AMM. Där har vi ett aktivt utbyte med Arbetsmiljöverket för tolkningar av regelverket och utförande av de medicinska kontrollerna. Det finns fortfarande ett behov att sprida kunskapen till arbetsgivare om skyldigheten att erbjuda de anställda läkarundersökningar för nattarbete, arbete med vibrationer, asbest, kvarts, syntetiska oorganiska

fibrer, rök- och kemdykning, mast- och stolparbete. Därför har AMM under året anordnat en veckokurs för läkare rörande medicinska kontroller i arbetslivet.

Vidare erbjuder AMM råd och utbildning för personal inom företagshälsovården för att utföra undersökningar av vibrationsexponerade samt lungfunktionsundersökningar. AMM kan också erbjuda utökad undersökning med exempelvis vibrametri, för att undersöka neurologiska skador. AMM har tillsammans med företagshälsovården vid Vattenfall AB planerat utökade medicinska kontroller för anställda vid kärnkraftverk, som ska arbeta i syresänkt miljö. AMM har hjälpt till med att både utforma testbatterier och tolka resultaten för spirometri, arbets-ekg, syremättnads-mätning och laboratorieprover hos de anställda kärnkraftsarbetarna, totalt 350 personer. Under 2013 genomfördes kognitiva tester på 60 drifttekniker vid Forsmarksverket för att undersöka om arbetet i den syresänkta miljön innebar kognitiv påverkan, som kan innebära en säkerhetsrisk. AMM har haft en speciell inriktning på arbetsmiljön för flygande personal med flygmedicinsk utbildning för ST-läkare för undersökning av piloter, kabinpersonal och flygledare.

Bedömning av arbetsförmåga är en väsentlig del i rehabiliteringskedjan och i ett aktivt arbete för att få människor tillbaka i arbete. Under det gångna året har AMM genomfört kurser för andra som arbetar med arbetsförmågebedömningar och arbetslivsinriktad rehabilitering. Kursen har rubriken "Krav och funktionsschema som ett instrument att bedöma arbetsförmåga".

Miljömedicin

Området miljömedicin har fokus på hälsa och miljöfaktorer i omgivningsmiljön. Under 2013 har vi liksom tidigare hanterat enskilda ärenden för individer och grupper. I ett antal frågeställningar dominerar inomhusmiljöproblem och i samband med sådana ärenden har vi också deltagit i träffar med allmänhet och brukare för att diskutera risker och svara på frågor om möjliga hälsoeffekter. Flera ärenden har också gällt mark som förorenats av tidigare verksamhet på platsen och risken för hälso-påverkan. Luftföroreningar i Uppsala har under året hamnat i medias fokus och AMM har bistått kommunen med en hälsoriskbedömning och deltagit i en paneldebatt. AMM yttrar sig också vid miljöprövningar av tillståndsärenden, som

bedöms enligt Miljöbalken och vi har under året varit med vid sådana samrådsmöten i sjukvårdsregionen. Områden där vi bedrivit projekt har varit inomhusmiljö i skolor, daghem och bostäder inklusive äldreboenden. Ohälsa hos befolkningen i områden som drabbades av radioaktivt nedfall från Tjernobylolyckan 1986 följs också. Hormonstörande kemikalier i omgivningsmiljön är ett annat område där AMM har en spetskompetens. Under året har forskningsresultat från AMM presenterats på internationella konferenser som indikerat samband mellan miljöfaktorer och DNA-påverkan, fetma respektive hjärtpåverkan samt inomhusklimatets påverkan på hälsan.

Allergenanalyser

Vid AMM finns sedan 2002 ett laboratorium för analys av allergen i miljön. Detta är en service som vi tillhandahåller vid patient- och miljöutredningar inom regionen, men vi säljer även analyser till kunder inom hela Sverige. 2013 fick vi in 192 st miljöprover från patientutredningar på sjukhuset eller externt inom och utom regionen. En del av proverna, 139 st, fakturerades. Vi utförde totalt 316 st allergen-analyser på dessa prover. Laboratoriet används även för många forsknings- och utvecklingsprojekt.

5. Undervisning och information

Utbildning

AMM har deltagit i grundutbildningen för läkare på universitetet i kursen i arbets- och miljömedicin och vid folkhälsovetenskap, psykologprogrammet, ekotoxikologi och civilingenjörsprogram vid Uppsala universitet. Medarbetare vid AMM deltar i olika program vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Högskolan i Gävle, Karolinska Institutet, Stockholms universitet och Kungl. Tekniska Högskolan. Medicinska Studierådet tilldelade kursen i miljötoxikologi priset för bästa valbara kurs på läkarprogrammet 2013. Vidare har en veckokurs om medicinska kontroller i arbetslivet givits under året i samarbete med Socialstyrelsen, Arbetsmiljöverket och Transportstyrelsen.

Sammantaget har anställda på AMM under året anordnat 8 veckokurser samt deltagit i ca 70 föreläsningar för totalt ca 700 åhörare inom regionen och 2 700 åhörare utom regionen. Exempel på målgrupper är vårdpersonal inom offentlig vård och företagshälsovård, miljö- och hälsoskyddsinspektörer, representanter för arbetsmarknadens parter, politiker och anställda

inom skolan och vården, energirådgivare och skadeutredare inom fastighetssektorn, personaladministratörer, regeringstjänstemän, nationella politiker, arbetsledare inom Svenska Kyrkan, domare inom förvaltningsrätterna m.fl.

Information

Många av dagens och morgondagens hälsoproblem är kopplade till faktorer i vår omgivande miljö, såväl på arbetet som utanför. Enligt Hälso- och sjukvårdslagen har landstingen ett ansvar inte bara för att ge sjukvård, utan även för att verka för en god hälsa hos befolkningen. Arbets- och miljömedicinen är till sin natur förebyggande. Expertkunskap inom området utgör en viktig grund för olika aktörers verksamhet när det gäller rehabilitering och folkhälsoarbete. I det hälsofrämjande arbetet måste landstinget betona sin roll som kunskaps- och informationsspridare och samverka med samhällets övriga aktörer såsom universitet/högskolor, myndigheter, organisationer, företag och grupper. Under 2013 avslutades ett treårigt nätverksprojekt för att främja kunskaps- och metodutveckling inom företagshälsovårdens område finansierat av Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap (FAS). Nätverket har en hemsida (www.fhv.nu), som administreras via AMM i Uppsala. Hemsidan är konstruerad framför allt för att komma till nytta inom företagshälsovården med lättillgänglig information om utbildningar, metoder, vetenskaplig litteratur mm. Dessutom erhöll AMM hösten 2012 projektmedel för att studera och utveckla arbetsmiljöarbete inom företagshälsovården.

Viktiga kanaler för att sprida information om utbildningar, kurser, seminarier, nya forskningsrön och som kunskapsstöd för andra aktörer inom områdena arbete, miljö och hälsa är vårt nyhetsblad "Arbete Miljö Medicin" och vår hemsida, <http://www.ammuppsala.se>

6. Forskning och utveckling

AMM kan beskrivas som en kunskapsintensiv verksamhet där flertalet anställda deltar aktivt i olika forsknings- och utvecklingsprojekt. En rad forskningsprojekt har beviljats medel under året:

- Astma- och allergiprevention för nyanlända anhängiginvandrare (ALPIN)
- Risker med nanoteknologi
- Utvärdering av metod för bedömning av arbetsförmåga

Övriga projekt (ett femtiotal, se bilaga 3) som bedrivits under 2013 vid AMM finns också på hemsidan: <http://www.ammuppsala.se/projekt> Enheten har publicerat 29 vetenskapliga artiklar under året (se bilaga 2):

<http://www.ammuppsala.se/vetenskapliga-artiklar>

Uppdrag som anställda vid AMM haft inom landsting, universitet eller externt för medarbetare på AMM framgår av bilaga 4.

Disputationer:

Tre disputationer har genomförts vid AMM under året:

- Mahmud Rezaghuli*, Cost-Efficient Designs for Assessing Work-Related Biomechanical Exposures
- Monika Rönn*, Environmental Contaminants and Obesity.
- *Guihong Cai*, Fungal DNA, Mould, Dampness and Allergens in Schools and Day Care Centers and Respiratory Health.

Doktorander:

- Erik Lampa*, studerar metoder för att predicera eventuella samverkans effekter från ett stort antal miljögifter som finns i blodomloppet.
- Hassan Alinaghizadeh*, studerar cancerförekomsten i områden drabbade av det radioaktiva nedfallet från Tjernobyl.
- Peter Palm*, studerar metoder för bedömning av fysisk belastning i arbete.
- Eva Bergsten*, studerar flyglastares arbetsmiljö.
- Magnus Helgesson*, studerar arbete och hälsa bland immigranter.
- Susanne Victor*, studerar hur allergeniciteten hos olika häst- och hundraser skiljer sig, vilket ska användas för diagnostik och terapi.
- Sofia Åström-Paulsson*, studerar en metod för bedömning av arbetsförmåga i befintligt arbete - nyckel för samverkan mellan arbetsledare, anställd och FHV med arbetsmiljö i centrum.
- Bjarne Lembke*, studerar hälsoproblem inom lantbruket.

Flera av AMMs medarbetare har varit aktiva som handledare, opponenter och i betygsnämnder vid svenska och internationella universitet.

Personal

Funktion	Antal (därav män)	Kommentarer
Professor/överläkare	3(1)	Två deltidstjänster (30%), varav 1 tjänstledig fackligt uppdrag, 1 pensionsavgång 13-06-30
Verksamhetschef/överläkare	1(1)	
Överläkare	2(0)	
Specialistläkare	2(0)	Deltid 40%, 20% som slutade 13-05-31
ST-läkare	1(0)	
Toxikolog	1(0)	Avdelningschef & bitr VC
Hygieniker	4(2)	
Biomedicinare	1(0)	
Psykolog	2(0)	
Ergonom	2(2)	
Läkarsekreterare	2(0)	2 deltid 75%, en slutade 13-08-31
Informationsassistent	1(0)	
Statistiker	2(2)	
Handläggare	1(1)	80%, finansierad via projekt
Webansvarig	1(1)	20%
Doktorand	1(1)	50%
Summa	27(11)	

Publikationer 2013

Annesi-Maesano I, Norback D, Zielinski J, Bernard A, Gratziou C, Sigsgaard T, Sestini P, Viegi G, Geriatric study in Europe on health effects of air quality in nursing homes (GERIE study) profile: objectives, study protocol and descriptive data. *Multidiscip Respir Med*. 2013 Nov 21;8(1):71. PMID: 24262306

Bentayeb M, Simoni M, Norback D, Baldacci S, Maio S, Viegi G, Annesi-Maesano I. Indoor air pollution and respiratory health in the elderly. *J Environ Sci Health A Tox Hazard Subst Environ Eng*. 2013;48(14):1783-9. PMID: 24007433

Leijon O, Lindahl E, Torén K, Vingård E, Josephson First-time decisions regarding work injury annuity due to occupational disease: a gender perspective. *M. Occup Environ Med*. 2013 Oct 18. PMID: 24142986.

Runeson-Broberg R, Lindgren T, Norbäck D, Musculoskeletal symptoms and psychosocial work environment, among Swedish commercial pilots. *Int Arch Occup Environ Health*. 2013 Oct 4. PMID: 24091838

Lind L, Penell J, Luttrupp K, Nordfors L, Syvänen AC, Axelsson T, Salihovic S, van Bavel B, Fall T, Ingelsson E, Lind PM. Global DNA hypermethylation is associated with high serum levels of persistent organic pollutants in an elderly population. *Environ Int*. 2013 Sep;59:456-61. PMID: 23933504

Rönn M, Lind PM, Karlsson H, Cvek K, Berglund J, Malmberg F, Orberg J, Lind L, Ortiz-Nieto F, Kullberg J. Quantification of total and visceral adipose tissue in fructose-fed rats using water-fat separated single echo MRI. *Obesity (Silver Spring)*. 2013 Sep;21(9):E388-95. PMID: 23696386

Vaez M, Josephson M, Vingård E, Voss M. Work-related violence and its association with self-rated general health among public sector employees in Sweden. *Work*. 2013 Sep 4. PMID: 24004771

Sjöberg Lind Y, Lind L, Salihovic S, van Bavel B, Lind PM. Persistent organic pollutants and abnormal geometry of the left ventricle in the elderly. *J Hypertens*. 2013 Aug;31(8):1547-53. PMID: 23743808

Helgesson M, Johansson B, Nordqvist T, Lundberg I, Vingård E. Unemployment at a young age and later sickness absence, disability pension and death in native Swedes and immigrants. *Eur J Public Health*. 2013 Aug;23(4):606-10. PMID: 22930745

Salihovic S, Kärrman A, Lindström G, Lind PM, Lind L, van Bavel B. A rapid method for the determination of perfluoroalkyl substances including structural isomers of perfluorooctane sulfonic acid in human serum using 96-well plates and column-switching ultra-high performance liquid chromatography tandem mass spectrometry. *J Chromatogr A*. 2013 Aug 30;1305:164-70. PMID: 23891383

Juan Wang, Baizhan Li, Qin Yang, Wei Yu, Han Wang, Dan Norback, Jan Sundell, Odors and Sensations of Humidity and Dryness in Relation to Sick Building Syndrome and Home Environment in Chongqing, China August 26, 2013 DOI: 10.1371/journal.pone.0072385

Bröms K, Norbäck D, Eriksson M, Sundelin C, Svärdsudd K. Prevalence and co-occurrence of parentally reported possible asthma and allergic manifestations in pre-school children. *BMC Public Health*. 2013 Aug 16;13:764. PMID: 23953349

Persson B, Vrethem M, Murgia N, Lindh J, Hällsten AL, Fredrikson M, Tondel M. Urinary 2,5-hexanedione excretion in cryptogenic polyneuropathy compared to the general Swedish population. *J Occup Med Toxicol*. 2013 Jul 30;8(1):21. PMID: 23898939

Fu X, Lindgren T, Guo M, Cai GH, Lundgren H, Norbäck D. Furry pet allergens, fungal DNA and microbial volatile organic compounds (MVOCs) in the commercial aircraft cabin environment. *Environ Sci Process Impacts*. 2013 Jun;15(6):1228-34. PMID: 23644832

Norbäck D, Zock JP, Plana E, Heinrich J, Svanes C, Sunyer J, Künzli N, Villani S, Olivieri M, Soon A, Jarvis D. Mould and dampness in dwelling places, and onset of asthma: the population-based cohort ECRHS. *Occup Environ Med*. 2013 May;70(5):325-31. PMID: 23396522

Bohman T, Alfredsson L, Hallqvist J, Vingård E, Skillgate E. The influence of self-reported leisure time physical activity and the body mass index on recovery from persistent back pain among men and women: a population-based cohort study. *BMC Public Health*. 2013 Apr 25;13(1):385. [Epub ahead of print] PMID: 23617707

Ghalichi L, Pournik O, Ghaffari M, Vingard E. Sleep quality among health care workers. *Arch Iran Med*. 2013 Feb;16(2):100-3. PMID: 23360632

Sahlberg B, Gunnbjörnsdóttir M, Soon A, Jogi R, Gislason T, Wieslander G, Janson C, Norback D. Airborne molds and bacteria, microbial volatile organic compounds (MVOC), plasticizers and formaldehyde in dwellings in three North European cities in relation to sick building syndrome (SBS). *Sci Total Environ*. 2013 Feb 1;444:433-40. PMID: 23280302

Bohman T, Alfredsson L, Hallqvist J, Vingård E, Skillgate E. The influence of self-reported leisure time physical activity and the body mass index on recovery from persistent back pain among men and woman: a population-based cohort study. *BMC Public Health*. 2013 Apr 25;13(1):385. PMID: 23617707

Sjöberg Lind Y, P. Lind PM, Salihovic S, Van Bavel B, Lars Lind. Circulating levels of persistent organic pollutants (POPs) are associated with left ventricular systolic and diastolic dysfunction in the elderly. *Environ Res*. 2013 May;123:39-45.

Roos V, Rönn M, Salihovic S, Lind L, van Bavel B, Kullberg J, Johansson L, Ahlström H, Lind PM.. Circulating Levels of Persistent Organic Pollutants in Relation to Visceral and Subcutaneous Adipose Tissue by Abdominal MRI. *Obesity (Silver Spring)*. 2013 Febr;21(2):413-18.

Lind PM, Risérus P, Salihovic S, Von Bavel B, Lind L. An environmental wide association study (EWAS) approach to the metabolic syndrome. *Environ Int*. 2013 May;55:1-8. PMID: 23454278.

Rönn M, Kullberg J, Karlsson H, Berglund J, Malmberg F, Örborg J, Lind L, Ahlström H, Lind PM. Bisphenol A Exposure Increases Liver Fat in Juvenile Fructose-fed Fischer 344 Rats. *Toxicology*, Volume 303, 7 January 2013, Pages 125-132. PMID: 23142792.

Lind PM, Lee DH, Jacobs DR, Salihovic S, van Bavel B, Wolff MS, Lind L. Circulating levels of persistent organic pollutants are related to retrospective assessment of life-time weight change. *Chemosphere*, *Chemosphere*. 2013 Jan;90(3):998-1004. PMID: 22921642.

Heijbel B, Josephson M, Vingård E. Implementation of a rehabilitation model for employees on long-term sick leave in the public sector: Difficulties, counter-measures, and outcomes. *Work* 2013 Jan 1;45(3):323-33. PMID: 22976164.

WANG Juan, LI BaiZhan, YANG Qin, WANG Han, NORBACK Dan & SUNDELL Jan, Sick building syndrome among parents of preschool children in relation to home environment in Chongqing, China (pdf) *Chinese Science Bulletin*, December 2013 Vol.58 No.34: 4267-4276 , doi: 10.1007/s11434-013-5814-2

WANG TingTing, ZHAO ZhuoHui2, YAO Hua, WANG ShuLan, NORBACK Dan, CHEN Jie, MA JinFeng, JI XiaoLi, WANG Li & SUNDELL Jan, Housing characteristics and indoor environment in relation to children's asthma, allergic diseases and pneumonia in Urumqi, China, *Chinese Science Bulletin*, December 2013 Vol.58 No.34: 4237-4244, doi: 10.1007/s11434-013-5727-0

ZHANG YinPing1, LI BaiZhan, HUANG Chen, YANG Xu, QIAN Hua, DENG QiHong, ZHAO ZhuoHui, LI AnGui, ZHAO JiaNing, ZHANG Xin, QU Fang, HU Yu, YANG Qiu, WANG Juan, ZHANG Ming,

WANG Fang, ZHENG XiaoHong, LU Chan, LIU ZhiJian, SUN YueXia, MO JinHan, ZHAO YiLi, LIU Wei, WANG TingTing, NORBÄCK Dan, BORNEHAG Carl-Gustaf & SUNDELL Jan, Ten cities cross-sectional questionnaire survey of children asthma and other allergies in China (pdf), Chinese Science Bulletin, December 2013 Vol.58 No.34: 4182-4189, doi: 10.1007/s11434-013-5914-z

ZHAO ZhuoHui, ZHANG Xin, LIU RanRan, NORBACK Dan, WIESLANDER Gunilla, CHEN Jie & SUNDELL Jan, Prenatal and early life home environment exposure in relation to preschool children's asthma, allergic rhinitis and eczema in Taiyuan, China (pdf), Chinese Science Bulletin, December 2013 Vol.58 No.34: 4245-4251, doi: 10.1007/s11434-013-5705-6

Runeson-Broberg R and Norbäck D Sick building syndrome (SBS) and sick house syndrome (SHS) in relation to psychosocial stress at work in the Swedish workforce. Int Arch Occup Environ Health. Published online: 11 November 2013. DOI 10.1007/s00420-012-0827-8.

Uddenfeldt M, Janson C, Lampa E, Rask-Andersen A. Sensitization to pets is a major determinant of persistent asthma and new asthma onset in Sweden. Ups J Med Sci. 2013 May;118(2):111-21.

Aktuella projekt av utrednings-, utvecklings- och forskningskaraktär som bedrivits under 2013

Arbetsmiljö

- Flygpersonalens muskuloskeletala problem och stress
- Ergonomi hos flyglastare
- Fysiologiska och kognitiva effekter av arbete i syresänkt miljö vid Forsmarks kärnkraftverk
- Metoder för bedömning av fysisk belastning i arbetet
- Metod för att minska exponeringen för helkroppsvibrationer vid skrotning för skogsmaskinförare (Rätt Metod-projektet) PP
- Synkron presentation av exponeringsdata och video (Wav-projektet) PP
- Pilotundersökning av nacke, axlar, armar och händer och exponeringsmätningar av vibrationer hos sanerare som exponerats för hand-arm-vibrationer i arbetet
- Led- och muskelbesvär bland växlare och lokförare
- Praktisk guide för belastningsergonomisk riskbedömning
- Cost-efficient design for assessing work-related biomechanical exposures
- FAS-projekt för stödjande av FoU inom företagshälsovård (FHV.NU)
- Interventionsstudie med fysisk träning av lokalvårdare i Modum/Norge MT
- Ungas inträde på arbetsmarknaden ur ett arbetsmiljöperspektiv
- Utvärdering av flytten till Psykiatrins hus på Akademiska sjukhuset
- Överengagemang i arbetet, självskattad hälsa och sjukskrivning
- Hållbar arbetshälsa inom kommuner och landsting (HAKuL)
- Hälsa och framtid i offentlig sektor (HOFF)
- En metod för bedömning av arbetsförmåga i befintligt arbete - nyckel för samverkan mellan arbetsledare, anställd och FHV med arbetsmiljö i centrum
- KOF – en webbaserad utbildning i samarbete med utbildningsenheten på Uppsala Universitet

Miljömedicin

- Bidrar exponering för bisfenol-A till uppkomst av fetma och benskröhet?
- Exponering för och effekter av hormonstörande kemikalier, stabila organiska kemikalier och bisfenol A
- Prospective Investigation of the Vasculature in Uppsala Seniors
- Studier av könsskillnader avseende hälsoeffekter av hormonstörande miljögifter

- Metoder för att predicera eventuella samverkans effekter från ett stort antal miljögifter som finns i blodomloppet.
- Utredning av hälsoeffekter av perfluorerade ämnen i dricksvattnet i Uppsala
- Effekter av lågdosstrålning. Uppföljning av cancer i Svealand och Norrland 25 år efter Tjernobylolyckan
- Användningen av spridningsmodeller för beräkning av luftspredning av hästallergen och lukt från hästanläggningar

Inomhusmiljö

- 3H-Hälsomässigt Hållbara hus
- 3HE-Energianvändning i flerbostadshus och dess effekter på upplevd inomhusmiljö och hälsa
- Energianvändning och hälsa i arbetsplatsbyggnader (FORMAS/BIC)
- Astma och allergier i skolmiljö (EU- projekt SINPHONIE)
- Interventionsstudie med CO₂-alarm i skolor (EU-projekt HESEINT)
- Inomhusmiljö och hälsa i äldreboenden (EU-projekt GERIE)
- Luftvägshälsa, en 10-årsuppföljning (EU-projekt RHINE-III)
- Generationsstudie inom ramen för ERCRH och RHINE (EU-projekt RHINESA)
- Multicenterstudie av astma och allergier hos förskolebarn i Kina (CCHH)
- Inomhusmiljö i studentkorridorer i Taiyuan, Kina
- FeNO och luftvägssymtom hos kvinnliga universitetsstudenter i Kobe, Japan
- Skolmiljö i Malaysia, Teheran och Island
- Mögel-DNA i inomhusmiljön, exponering och hälsoeffekter
- Inandade nanopartiklar - skillnader i upptag - underlag för riskbedömning
- En utvärdering av olika metoder för mätning av mikrobiella komponenter i skolor och förskolor
- "Sjuka" lägenheter och sjuka barn. Förbättras barnens hälsa när fukt- och mögelskador i miljöprogrammet lägenheter saneras?

Arbetslivsforskning

- Psykosociala riskfaktorer för ohälsa i arbetet (WOLF-programmet)
- Migration, hälsa och arbete
- Arbetslöshet och hälsa hos unga invandrare och infödda
- Granskning av avtal mellan arbetsgivare och företagshälsovård
- Hållbar rehab i kommuner och landsting

- Hälsa och produktivitet i Iransk industri och sjukvård
- Arbetsförmåga i arbetet och sjukskrivningslängd

Folkhälsa

- Psykosociala faktorer, astma, allergi och luftvägssymtom
- Astma och allergiprevention för nyanlända anhöriginvandrare
- KALAS – kurera allergi och astma – skiljer sig allergeniciteten hos olika häst- och hundraser?
- Luftprovtagning av allergen och endotoxin med jonisator i jämförelse med membranpump

Övrigt

- 10 bidrag på Wikipedia

Uppdrag inom landsting, universitet eller externt för medarbetare på AMM

Ordförande i Arbetsmarknadsdepartementets arbetsmiljöpolitiska kunskapsråd
Ledamot i socialdepartementets rehabiliteringsråd
Styrelseledamot i nationellt center för arbetsmiljöforskning i Danmark
Ledamot i institutionen för medicinska vetenskapers forskarutbildningsgrupp, Uppsala universitet
Elektor vid Med/Farm fakultet, Uppsala universitet
Styrelseledamot i Svenska Läkaresällskapet
Styrelsemedlem i Sektion Arbets- och miljömedicin i Svenska Läkaresällskapet
Expert i Pensionsåldersutredningen
Medlem i nationellt försäkringsmedicinskt forum
Medlem i ISFs medicinska råd
Medlem i referensgruppen till "En enklare sjukskrivningsprocess"
Medlem i referensgruppen för forskningsanslag i STINT
Rådgivande expert till AFA försäkring
Elektor till FAS valberedning och medlem i valberedningen 2012
Samordnare för de arbets- och miljömedicinska klinikernas kvalitetsgruppsarbete
Medlem i Vibnet, ett FAS-finansierat nätverk för forskning om vibrationsskador
Medlem i nätverket för frågor kring ohälsa av elektromagnetiska fält
Läkaresällskapets ledamot i styrgrupp om Jan Larssons regeringsuppdrag för vidareutveckling av metoder och instrument för bedömning av arbetsförmåga
Ledamot i Uppsala Läns landstings kompetenscentrum för förebyggande hälsoarbete för barn
Ledamot i Landstingets miljøråd
Representant i Allergikommittén, Uppsala kommun
Expert åt Socialstyrelsen i inomhusmiljöfrågor
Medlem i SWESIAQ, Swedish Chapter of International Society of Indoor Air Quality and Climate
Medlem av EU-kommissionens expertgrupp för "Indoor Air Quality"
Styrelseledamot i Centrum för klinisk forskning i Dalarna
Ledamot i Regionala forskningsrådet för Uppsala-Örebroregionen.
Ledamot av ICOH's (International commission on occupational health) styrelse
Medlem av ICO styrelses redaktionsgrupp för slutlig revision av ICOH internationella yrkeskod för Occupational Health Professionals
Medlem i International Dairy Research Consortium
Medlem av vetenskapligt råd (Conseil scientifique) knutet till organisationen för företagshälsovård CISME, (Association de Services interentreprises de la Santé au Travail), Frankrike
Medlem i SBU's kommitté för värdering av arbetets betydelse för depression
Adjungerad professor vid Canadian Centre for Health and Safety in Agriculture, University of Saskatchewan, Saskatoon, Canada.
Ordförande för Läkarförbundets arbetslivsgrupp.
Ledamot av Council för European Society for Clinical Investigation.

Två experter i ett regeringsuppdrag för vidareutveckling av metoder och instrument för bedömning av arbetsförmåga

Flera av AMMs medarbetare är aktiva som granskare av forskningsansökningar i nationella och regionala forskningsråd och stiftelser.